

Høringsinstansene, jf vedlagte liste

Deres ref.

Vår ref.

09/852 ME/M2 LaB:MK

Dato

19.10.2012

Utkast til endringer i film- og videogramloven med forskrifter - filmkontrollgebyret

Kulturdepartementet foreslår i dette notatet et nytt system for finansiering av forhåndskontrollen av kinofilm i Medietilsynet, jf film- og videogramloven § 4 fjerde ledd og forskrift om film og videogram § 4-5.

I Prop. 1 S (2012-2013) Kulturdepartementet fremmes følgende forslag:

”Det foreslås å erstatte gebyret for forhåndskontroll av film med en ny avgift med samme formål. Avgiften skal finansiere Medietilsynets utgifter knyttet til forhåndskontroll av film. Dagens gebyrordning er tilpasset analog filmdistribusjon, i den forstand at store deler av gebyrinntektene har vært knyttet til klarering av distribusjonskopier av kinofilmer. Digitaliseringen av kinoene har nå ført til et bortfall av distribusjonskopier og dermed en betydelig nedgang i gebyrinntekter til Medietilsynet. Full kostnadsdekning gjennom dagens gebyrordning vil kreve en mangedobling av grunngebyret, noe som trolig vil få negative konsekvenser for filmimporten og bredden i kinotilbudet. I et system med analog filmdistribusjon innebar dagens gebyrordning at populære filmer med bred distribusjon dekket en relativt sett større andel av kostnadene knyttet til forhåndskontrollen enn de ”smalere” filmene. Kulturdepartementet legger til grunn et tilsvarende prinsipp i forslaget til avgift på forhåndskontroll av film for visning, jf. forslag til vedtak II. Omleggingen krever lovendring. Kulturdepartementet vil legge fram en proposisjon for Stortinget i løpet av høsten.”

I dette brevet gjennomgår Kulturdepartementet lov- og forskriftsendringer som er

nødvendige for å gjennomføre omleggingen frå gebyr til sektoravgift.

Kulturdepartementet inviterer til et informasjons- og høringsmøte om saken 29. oktober 2012. Ønske om deltakelse kan meldes til departementet v/ Lars.Brustad@kud.dep.no

Dagens regler

Medietilsynet (MT) forhåndskontrollerer og fastsetter aldersgrenser for alle filmer som skal vises på kino (med unntak av filmer som bare skal vises for voksne, dvs. personer over 18 år), jf film- og videogramloven § 4. For dette betaler distributøren et gebyr til MT, jf § 4 fjerde ledd. Gebyret beregnes ut fra lengden på filmen og en gebyrsats som fastsettes av departementet, jf forskrift av 20. desember 1999 nr. 1515 § 4-5:

1. Grunngelyr: Per i dag er gebyrsatsen 0,90 per meter film, noe som tilsvarer 22,50 per minutt film. En film på 100 min. vil dermed måtte betale et grunngebyr på 2.250 kroner.
2. Kopigebyr: Dersom filmen skal ut i flere kopier enn én, betales i tillegg halvt gebyr (dvs. 11,25 per minutt) for hver kopi etter den første kopien. Konsekvensen er at distributørene betaler betydelig mer for filmer som går ut i mange kopier (typisk "blockbustere", Hollywood-film) enn for filmer som går ut i få kopier (typisk "smal", kunstnerisk ambisiøs film).

Behov for endringer – digitalisering av kinoene

Utgiftene til filmvurderingsarbeidet i Medietilsynet utgjør ca. 5,5 mill. kroner per år. I 2010 utgjorde gebyrinntektene 5,7 mill. kroner. Av dette utgjorde *kopigebyret* vel 4,9 mill. kroner (eller 86 pst. av samlede gebyrinntekter).

Etter digitaliseringen av kinoene har antallet distribusjonskopier – og dermed også inntektene fra klarering av slike kopier – falt dramatisk. I dag brukes i hovedsak harddisker i distribusjonen av kinofilm, og det er ventet at disse på sikt vil bli erstattet med distribusjon gjennom elektroniske nettverk.

Med dagens system for gebyrberegning vil digitaliseringen føre til at hoveddelen av gebyrinntektene vil falle bort. Allerede i 2011 gikk gebyrinntektene ned med nesten 4 millioner kroner ift året før, noe som må tilskrives digitaliseringen av kinoene i 2011. Konsekvensen er at gebyret ikke lenger dekker Medietilsynets faktiske utgifter knyttet til filmkontrollen.

For å dekke inn kostnadene innenfor dagens gebyrordning, vil gebyrsatsen måtte økes til ca. 24.000 kroner per tittel. Departementet legger til grunn at en gebyrøkning i denne størrelsesorden vil kunne ramme importen av smal/kunstnerisk film, noe som vil være kulturpolitisk svært uheldig.

Retningslinjer for gebyr- og avgiftsfinansiering av statlige myndighetshandlinger

Finansdepartementets Retningslinjer for gebyr- og avgiftsfinansiering av statlige myndighetshandlinger (R-112/2006) inneholder vilkår for å etablere en gebyr- eller sektoravgiftsordning og retningslinjer for hvordan gebyrer og sektoravgifter skal fastsettes.

Når det gjelder den overordnede forskjellen mellom gebyr og avgift sier retningslinjene:

”Gebyrene har et begrenset statsfinansielt formål. Begrensningen ligger i at de ikke kan overstige kostnadene ved å utføre bestemte offentlige myndighetshandlinger som betales av dem som mottar handlingene. Også sektoravgiftene har et begrenset statsfinansielt formål. Begrensningene er imidlertid her mindre enn for gebyrene. Den eneste begrensningen er at avgiftsinntektene ikke må overstige kostnadene ved det tiltaket eller virksomheten som avgiften skal finansiere.”

Kulturdepartementets forslag

På bakgrunn av ovennevnte foreslår Kulturdepartementet å erstatte dagens filmkontrollgebyr med en ny sektoravgift. En sektoravgift er ikke på samme måte som et gebyr bundet til de konkrete kostnadene ved den enkelte myndighetshandling, jf over om Finansdepartementets retningslinjer. Mao kan en avgiftsordning utformes på en slik måte at smal film vernes, konkret ved at en relativt sett større andel av avgiftsbyrden legges på ”store” filmer (dvs filmer med høy omsetning). Departementet legger til grunn at dette er nødvendig for å opprettholde bredden i kinotilbudet i Norge.

Avgiftsmodell

Kulturdepartementet foreslår derfor at avgiften beregnes med utgangspunkt i filmens spilletid og antall oppsetninger på premieredato. For å sikre prinsippet om at kommersielle filmer som distribueres bredt, skal betale mer enn filmer som har en mindre distribusjon, foreslås en avgift bestående av to elementer:

1. En grunnavgift basert på filmens spilletid
2. En oppsetningsavgift basert på antall oppsetninger på premieredato

Grunnavgiften beregnes i form av et kronebeløp per minutt film. (23 kroner per minutt). Departementet foreslår at grunnavgiften skal inkludere 15 oppsetninger. Konsekvensen blir at det å sette opp en film på 1-15 kinohus på premieredato bare vil utløse minsteavgift.

Oppsetningsavgiften baseres på antall oppsetninger en film har i kinohus under premieren og lanseringsdatoen for oppsetning over hele landet. Det er 198 kinohus i Norge. Grunnlaget for oppsetningsavgiften er det antall kinohus en film er satt opp i på premieredatoen. (700 kroner per premiereoppsetning.) Oppsetningsavgiften gjelder for antall oppsetninger ut over 15 oppsetninger, jf over.

Departementet ser at det kan være en risiko for omgøelser dersom antall oppsetninger i kinohus kun knyttes til en premieredato. Departementet ber derfor om høringsinstansenes synspunkter på om beregningen bør ta utgangspunkt i antall oppsetninger over en periode fra premieredato og et visst antall dager fram i tid.

Filmtrailere foreslås fritatt for avgift.

Avgiftssatsene

De konkrete avgiftssatsene vil bli fastsatt av Stortinget for hvert år, etter forslag fra Kulturdepartementet. (Etter dagens system fastsettes gebyrsatsen av departementet.)

Utgangspunktet vil være at avgiften samlet sett skal dekke Medietilsynets kostnader knyttet til forhåndskontrollen av kinofilm det enkelte år. For øvrig vil fordelingen mellom grunnavgift og oppsetningsavgift ha som formål å gjenopprette den fordelingen av utgiftsbyrden som gjaldt før digitaliseringen av kinoene – mao at kommersielle filmer som distribueres bredt dekker en relativt sett høyere andel av kostnadene ved ordningen enn de smale og små filmene.

Departementets forslag til avgiftssatser vil dermed være basert på et anslag over antall filmtitler som skal vurderes, og antall premiereoppsetninger på landsbasis det aktuelle året. Mao vil endringer i antall filmtitler, premiereoppsetninger og kostnader knyttet til filmkontrollen kunne medføre behov for å endre avgiftssatsene.

Administrative og økonomiske konsekvenser

Forslaget vil innebære at kostnadene til forhåndskontroll av kinofilm som tidligere vil bli dekket av de distributørene som ønsker å få filmer forhåndskontrollert. (På grunn av digitaliseringen har inntektene fra dagens gebyr falt med om lag 4 mill. kroner de siste årene, mens kostnadene ved å forhåndskontrollere film er uendret.)

Videre innebærer forslaget at filmer med høye kinoinntekter fortsatt vil finansiere deler av kostnadene knyttet til å forhåndskontrollere den kunstneriske, mindre kommersielle filmen, og derved sikre at også denne type film kan distribueres på norske kinoer.

Avgiften bør i utgangspunktet kunne administreres etter samme system som dagens gebyr. I praksis vil de nødvendige opplysningene følge av skjemaet som fylles ut når distributørene anmoder om å få en film vurdert for fastsetting av aldersgrense.

Forslaget skulle derfor ikke føre til økte administrative utgifter for verken Medietilsynet eller bransjen. Dette forutsetter at en finner en praktisk løsning som gjør at det ikke blir nødvendig å føre utstrakt kontroll med bransjen om antall oppsetninger på kinohus i tilknytning til lansering av en film.

Forslag

Film- og videogramloven § 4 fjerde og femte ledd endres som følger:

Den som vil ha ein film eller eit videogram vurdert av Medietilsynet, skal betale eit ~~gebyr~~ ei avgift som blir fastsett av ~~departementet~~ Stortinget.

Departementet kan i forskrift gi nærmare reglar om førehandskontroll, registreringsplikt og betaling av ~~gebyr~~ avgift.

Forskrift om film og videogram § 4-5 endres som følger:

§ 4-5 Gebyr Avgift

For førehandskontroll av film og videogram krev Medietilsynet inn eit ~~gebyr~~ ei grunnavgift rekna ut etter speletida (lengda) på filmen eller videogrammet og ei oppsetningsavgift rekna ut etter talet på premiereoppsetningar over 15 oppsetningar. ~~Departementet~~ Stortinget fastset gebyrsatsane.

Avgift ~~Gebyr~~ skal krevjast inn utan omsyn til kva for avgjerd Medietilsynet tek. Medietilsynet kan krevje at avgifta ~~gebyret~~ blir betalt på førehand.

For vurdering og klarering av eksemplar av film eller videogram som er blitt vurdert tidlegare, skal det reknast halvt ~~gebyr~~ *avgift*.

Med hilsen

Bengt Hermansen (e.f.)
fung. ekspedisjonssjef

Lars Brustad
underdirektør